

R O M T E

JAARVERSLAG 2022

DEEL A

JAARVERSLAG 2022

In dit jaarverslag geven we een toelichting in deel A op de inhoudelijke ontwikkelingen die in 2022 zijn gemaakt, de activiteiten die we hebben ontplooid en blikken we vooruit richting de toekomst. Verder zit in deel B de jaarrekening.

Missie en visie

Missie

Fonds voor kunst en kunsteducatie Friesland (FKKE) biedt ruimte voor verbinding, ontwikkeling en experiment voor talenten, amateurs en makers in Friesland. We willen met kunst bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen, jongeren en volwassenen tot nieuwsgierige, empathische en ruimdenkende mensen. Mensen: kinderen, jongeren, volwassenen, jonge en oude Friesen, buitengewone doelgroepen Kunst: dans, beeld, theater, muziek, media, community art, literatuur en alle tussen- en mengvormen. Vanaf 2023 hebben we de stichting een andere naam gegeven: Romte.

Visie

De stichting is bedoeld voor de uitvoer van activiteiten en projecten op het gebied van muziek, dans, theater, talentontwikkeling, amateurkunst, makers, community art, etc. Deze activiteiten, producties en projecten vinden plaats in de provincie Friesland. We werken vanuit vier elkaar versterkende en met elkaar verweven lijnen:

- **Verbinden:** van cultureel interdisciplinair kunstenaar, makers en talentontwikkeling.
- **Ontwikkeling & innovatie:** hier staat het experimenteren, zoeken, ontwikkelen centraal.
- **Producties:** wat we ontdekken bij verbinden en in de ontwikkelingslijn zetten we om in de (artistieke) praktijk. Nieuwe projecten vormen de motor voor beweging, om samen maatschappelijke vraagstukken aan te pakken.
- **Kennisdeling:** onze knowhow, ervaring en inzichten die we opbouwen delen we met anderen.

Van productiehuis naar ontwikkelhuis

ROMTE evolueerde in de aanloop naar 2022 van een productiehuis naar een ontwikkelhuis: Een robuust huis, waarbij zowel de sociale ontwikkeling, maar net zo goed ook de artistieke ontwikkeling van de makers het startpunt werd. Het combineerde deze twee ontwikkelvragen in projecten voor -met name jonge- makers. Hier ontstond onder andere, in samenwerking met partnerorganisatie Arcadia, Keunstwurk, en MEEUW Jeugdtheaterschool:

- het traject BROEI
- Het project Schreeuwen In Een Weiland
- De verbinding met makers voor het traject IIS
- De opstart van Tiidmasine

Al deze trajecten startten middenin in Covid-19-jaren, en vonden in 2022 hun uiting tijdens Arcadia, of lopen door naar het jaar 2023.

Covid-19

Begin 2022 zaten we nog midden in de maatregelen rondom Covid-19. Deze tijd was voor jonge makers en organisaties onzeker: konden we alweer bouwen aan producties en voorstellingen? Gelukkig kwam in maart 2022 daar verandering in en werden de maatregelen ingetrokken. Het jaar 2022 bevatte de juiste energie en mentaliteit om de projecten waar aan gebouwd was uit te kunnen voeren!

BROEI: Maker in de lead

Waar trajecten bij ROMTE eerder startten met een sociaal vraagstuk vanuit de gemeenschap, mochten de jonge makers van BROEI (12-18 jaar) middels een Open Call hun eigen thema's aanleveren, met daarbij hun eigen ontwikkelvraag en hun eigen discipline. Enige kader: wel vanuit het sociaal-artistieke vraagstuk: hoe gaan we met elkaar en de wereld om? Binnen BROEI werden 12 opmerkelijke inzendingen geselecteerd: voorstellingen, performances, eigenzinnige audiovormen, videoclip of docu. De jongeren bleven zelf in the lead. De kunstprofessional daagde hen uit, liet hen hun eigen taal en zeggingskracht ontdekken, in de context van hun eigen omgeving.

Voordat we de projecten en processen van BROEI uitlichten, gaan we eerst verder met het overzicht van 2022 in de grote lijn. Op de volgende bladzijdes gaan we verder in op de projecten van BROEI en de processen en behaalde resultaten per project.

SPIN-OFF

Naast de eigen projecten kregen de BROEI-ers de kans om nog meer van zichzelf te laten zien bij andere (Arcadia) manifestaties, of zochten ze zelf manieren om opnieuw van zich te laten horen. In de slipstream namen ze hun vrienden daarin mee. Hierdoor hebben 30 makers vanuit BROEI in 2022 nog eens 19 voorstellingen, kunstwerken, nieuwe trajecten of pitches mogen geven. De makers zijn daarnaast verbonden met elkaar en stimuleren elkaar. De BROEI groepsapp functioneert als kanaal om onderling contact met elkaar te houden. Er worden eigen en andermans voorstellingen aanbevolen en om hulp of meedenken gevraagd.

VERBINDINGEN EN POTENTIËLE ONTWIKKELINGEN

Tijdens Arcadia 2022 ontstonden er veel verbindingen tussen BROEI en andere culturele organisaties en dit leidt al tot ideeën met veel potentie. Stichting Iepen Doek wil bijvoorbeeld ism Keunstwurk en Tryater een vervolg met opgeleide regisseurs die werken met de artistieke visie van BROEI.

Ook Simmerdeis en BROEI hebben de intentie uitgesproken om een jaarlijks BROEI podium voor jonge makers op het festival vorm te geven. En door de koppeling aan Up North programmering tijdens Simmerdeis, kennen de BROEI-ers de mogelijkheid bij deze organisatie een plan in te dienen als vervolg na BROEI (leeftijd <23). Up North kan hier BROEI talent scouten dat nu nog te jong is voor hun programma maar zo wel al vroeg in beeld is bij hen als potentiële aanvragers.

De plek van ROMTE

De aanpak van BROEI was een succes voor de jonge makers, en een opmars naar meer projecten waarin de maker zelf in de lead was met zijn/haar ontwikkelvraag, en het daaraan gekoppelde sociale vraagstuk. ROMTE functioneerde als coach, facilitator, bouwde een community of practice, met het juiste netwerk in de omgeving. De motivatie van de kunstenaar om iets te veranderen of een bewustwording te creëren in zijn/haar eigen omgeving, vormt mede een succesfactor voor de projecten binnen ROMTE die daarna zijn ontstaan.

Schreeuwen in een weiland, IIS en Tiidmasine

De plek van ROMTE in het veld werd in (in de aanloop naar en in) 2022 solide. Zo maakte opkomende maker Aukje Schaafsma in opdracht van ROMTE en in samenwerking met Meeuw Jonge theatermakers de voorstelling Schreeuwen in een weiland: een hommage aan jongeren die opgroeien in het Friese platteland. De voorstelling speelde in Jorwert met ongeveer 250 bezoekers en was onderdeel van de programmering van Arcadia. Daarnaast leverde ROMTE in samenwerking met Keunstwurk en Arcadia makers voor het sociaal-artistieke project IIS van Arcadia.

In het najaar van 2022 startte zij ook met het traject Tiidmasine. Een traject waarbij vanuit de gemeenschap de oproep kwam om meer te weten te komen over onze Friese geschiedenis. Vanuit meer dan 30 verhalen van de open call voor jonge schrijvers, werden tien schrijvers geselecteerd om (de meeste voor het eerst) een eigen songtekst te maken. Zij zijn gekoppeld aan ervaren muzikanten en makers, en samen maken zij een album (op vinyl) die in 2023 de albumpresentatie krijgt, en een documentaire.

Op de volgende bladzijdes duiken we eerst in de projecten van BROEI. Hierna geven we meer uitleg bij Tiidmasine en Schreeuwen in een weiland.

BROEI

Sâlt&Sûker Jeugdtheater SWiT

Een locatievoorstelling aan het IJsselmeer bij Workum. Vertrekpunt is: Wij willen een mooie wereld waarin je jezelf kunt zijn. Op een Friese boerencamping (met fierljebschans!) komen negen bijzondere personages samen om een sprong in het diepe te wagen.

Jonge makers: Janine, Jelmer, Jente, Djura, Marrit, Mare, Iris & Nora
Penvoerder: Stichting Een Brug Slaan
Professionals: Baukje Krikken de Boer & Nynke Brinkhuis voor regie en Eelco Venema als scriptschrijver
Première: 8 juli '22
Locatie: Fierljebskâns 't Heidenskip, Workum
Voorstellingen: 4 in drie dagen
Bezoekers: ca 220

Proces

Jeugdtheater SWiT is al vanaf de verkenning in 2020 geïnteresseerd en betrokken. Zij hebben gefunctioneerd als pilotgroep bij wie we de stappen in de ontwikkeling van BROEI hebben getoetst. Ze zijn een mooi voorbeeld van een al bestaande jeugd ploeg die openstaat voor een andere aanpak waarbij meer vanuit dan met jongeren gewerkt wordt. Ze zijn veruit de jongste groep, wat wel vraagt om iets meer begeleidend te werken. Hun keuze om bij de verhalen van de jongeren te beginnen en een schrijver de kwaliteit van de productie te laten versterken, lijkt in dat licht een slimme keus. Het motiveert de nog onervaren jonge spelers dat wat ze bijdragen de moeite waard is en hun eigen geluid goed overkomt.

Resultaat:

Stichting een Brug Slaan wil met SWiT graag verder ontwikkelen in het werken vanuit de jongeren.

PRIKKEL Oetsen van der Veen

NeuroTypisch muziektheater. Oetsen wil een podium bieden aan mensen op het autismespectrum en zelf van een professional leren hoe hij muziek in kan zetten voor een voorstelling. Iedereen heeft eigen sterke kanten en kwetsbaarheden.

Jonge maker: Oetsen van der Veen (19) met groep van 4 spelers en twee muzikanten werkt
Penvoerder: Illustere Figuren
Professionals: Raymond Muller (ondersteuning regieplan)
Première: 9 juli
Locatie: Neushoorn in Leeuwarden
Voorstellingen: 4 in twee dagen
Bezoekers: ca 145

Proces

De voorstelling mocht in verkorte versie op het Jonge Harten Festival spelen tijdens de Stagedag op 28 november. De spelers waren echter niet meer beschikbaar na de 4 geplande voorstellingen. Ook de maker was inmiddels met een ander project bezig, waardoor het niet lukt. Dit is een interessant punt van aandacht voor Broei om mee te nemen naar volgende edities.

Resultaat

Een voorstelling die het als doelgroepenvoorstelling heel goed kan gaan doen. De maker (en zijn team) is echter door studie (nog) niet toe aan het doorproduceren van de voorstelling. Het onderzoek; hoe live muziek geïntegreerd in te zetten in een theatervoorstelling, is geslaagd. Het Broeiproject inzetten voor een studie minor (muziek en theater bij de academie voor popcultuur) heeft daar extra onderzoeksmogelijkheden bij gegeven. Ook heeft Oetsen zich goed verder ontwikkeld in het werken vanuit improvisatie met een redelijk grote groep spelers. Hen inspireren zodat hun spelaanbod jou als maker materiaal geeft om te gebruiken, ipv steeds eigen input bieden waar de spelers op moeten reageren, was een groot inzicht. Het versterkt dat de productie ook werkelijk door de spelers en muzikanten werd gedragen en ge-owned. Oetsen doet daarnaast media ervaring op door een interview met Cultureel opinieblad De Moanne die hem als jonge maker portretteert. Op radio/livestream vertelt Oetsen in cultuurprogramma Op&Ut (Omrop Fryslân) over zijn werk en motivatie om Prikkel te maken. Later mag een van de spelers live een lied uit de voorstelling in dit programma zingen, wat juist voor deze persoon een flinke inspanning is.

Stop de tijd Gochelaar Lucas van Dijk

Wij als volwassen mensen kunnen nog veel leren van kinderen. Kinderen zijn in staat het gevoel van echte magie te ervaren. Waarom? Omdat zij meegaan in de verhalen die worden verteld. In deze voorstelling wordt u weer voor heel even jong, en zult u het gevoel van echte magie ervaren!

Jonge maker: Lucas van Dijk (17)
Penvoerder: Stichting fonds voor kunst en kunsteducatie
Professional: Job de Roo (regie) & Remko Smids (projecties)
Première: 29 juli
Locatie: De Bres, Leeuwarden
Voorstellingen: 5 in drie dagen
Bezoekers: ca 180

Resultaat

Lucas heeft een professionele carrière als goochelaar/illusionist voor ogen. Tijdens BROEI krijgt hij inzicht in wat het betekent om een voorstelling te spelen en bij publiek onder de aandacht te krijgen. Hij is gewend aan het spelen op uitnodiging. Zijn artistiek onderzoek is geslaagd: het vertellen van een verhaal met illusies i.p.v. een reeks losse trucs. Hij lijkt een basis te hebben gelegd waarop hij zowel artistiek als productioneel/commercieel kan verder bouwen.

De uitnodiging (ontstaan tijdens een schoolreis van D'Drive) om in Parijs 5 x voor scholieren te komen spelen is nog niet uitgevoerd maar staat nog.

Nature (H)art Senne Weijsters

“Het gaat echt slecht met de natuur en ik bedoel ik ben pas 13. Hoe gaat mijn toekomst eruit zien? Ik kan dan niet de hele wereld redden maar ik bedoel ik kan toch wel iets doen!? Ik zou bijvoorbeeld graag bij het station elektrische bussen willen omtoveren met graffiti met Red De Wereld! “Kunstwerken als thema.”

Jonge maker: Senne Weijsters
Penvoerder: Writer's Block
Professionals: Serge Hollander (ondersteuning algeheel), Laurens Bonte (ontwerpen/illustreren)
Première: 30 augustus '22
Locatie: Leeuwarden
Expositie: 30 augustus 2022 tot half februari 2023
Bezoekers: openbaar, <1000

Proces

Organisatorisch en productioneel heeft dit project best wat voeten in de aarde. We kunnen voor de bus gebruikmaken van de sponsor- en publiciteitsdeal die Arcadia met Arriva afgesloten heeft. Een mooie samenwerking! Voor de 12-jarige Senne duurt het alleen immens lang voor ze weet of het gaat lukken en daarna voor haar werk uiteindelijk geprint wordt. Interessant en leerzaam is het misverstand tussen afdeling marketing van Arcadia en BROEI dat het werk in een eerste ontwerp, als achtergrond van een communicatie wordt gebruikt.

Resultaat

Meerdere oefensessies in de openbare ruimte mogen doen (muur in Parkeergarage De Klanderij, uitgenodigd voor Festival Grutte Earen in Burum en voor nog een Mural in een van de stegen in de stad - de uitgestelde invulling van de door Sjoerd Bootsma gewonnen Jan Startersprijs 2018). Senne heeft ook het ontwerp gemaakt voor op het T-Shirt dat alle BROEIers hebben gekregen. Nature (H)Art is als volwaardig autonoom werk geplaatst en mag zelfs een half jaar op de bus blijven zitten, tot in februari 2023.

Ode Oane Marten van der Veen

Niemand heeft door wat er in het hoofd van de ander gebeurt. Met Ode willen wij laten zien dat je hetzelfde mee kan maken maar er anders mee omgaat of juist exact hetzelfde denkt maar het niet weet van elkaar. Ode staat voor gevoel, bewustwording en samenkomst. Elk leven is immers waardevol en alle details zijn het waard om te benoemen.

Jonge makers: Jannie Elzinga (16) en Oane Marten van der Veen (16), aangevuld met een 4 koppige band, een danseres en een beeldend kunstenaar in spé, allen 16 of 17 jaar. Co-regie en technische ondersteuning door twee collega Broeiers: Pieter van Aalst (Schreeuwen in een Weiland) en Iris Dicke (Toiletgebouwroutine).

Penvoerder: Tried
Professional: Sander Koning (Muziektheatergroep Het Kanaal).
Première: 13 juli
Locatie: Sluisfabriek in Drachten
Voorstellingen: 3 in drie dagen
Bezoekers: ca 130

Proces

Vanwege ziekte moet Jannie zich terugtrekken halverwege de repetities. Oane Marten, die aanvankelijk als vervanger van een eerdere partner van Jannie instapt heeft met succes het hele project overgenomen en onder zijn leiding laten slagen. Maar de druk van de verantwoordelijkheid is vanwege zijn ambitie soms wel erg hoog. De

groep wil zelfredzaam zijn en wacht met het betrekken van een professional. Plan is een hele zomer lang te werken, ze geven hun vakantie er voor op. Het kernteam adviseert tijdens het Simmerdeis festival drie dagen zgn crashtests te doen onder begeleiding van Sander Koning. En om de uitkomsten hiervan te gebruiken om daarna in korte tijd de voorstelling af te maken en nog voor de zomer te presenteren. Dit blijkt een aanpak die werkt en veel stress bij de jonge makers weghaalt.

Resultaat

De multidisciplinaire voorstelling Ode wordt erg gewaardeerd door het publiek. Het experimentele onderzoek van deze groep is gelukt: een ‘klein persoonlijk verhaal’ is vertaald naar een boeiende voorstelling. Tekst (deels de audio van een opgenomen interview met de geïnterviewde), muziek, en beeldende kunst, vertellen gelijkwaardig en tegelijkertijd hun verhaal.De band uit de voorstelling, waar initiatiefneemster Jannie deel van uitmaakt, blijkt het duurzame hart van deze groep te zijn. Na Ode is Janine, de beeldend kunstenares, als vast ‘bandlid’ opgenomen. Tijdens concerten maakt zij vanaf dan altijd live een levensgroot werk. De band is net uit de studio en presenteert in december 2022 hun eerste album. Oane Marten gaat door als speler en speelt momenteel in de voorstelling Cyrano van Meeuw Jonge Makers.

Glitterregen Annabel Adema

”Ik wil dit project doen omdat ik me kapot erger aan hoe wij vrouwelijkheid (in mannen en vrouwen) neerzetten als zwak, maar vrouwelijkheid is sterk! In de werken wil ik typisch ‘vrouwelijke’ materialen gebruiken (zoals haken, breien, glitters, bloemetjes, palletjes) omdat mensen prachtige dingen hiermee maken, maar dit nooit als ‘echte’ kunst wordt gezien, dat wil ik veranderen!!”

Jonge maker:	Annabel Adema (20)
Penvoerder:	Writer’s Block
Professionals:	Serge Hollander en Peter Reen
Première:	25 juni op Simmerdeisfestival
Locaties:	Sluisfabriek Drachten, Het Clubhuis Leeuwarden, Gouverneursplein tijdens Uit in Huis.Exposities 25 t/m 27 juni, drie weken in augustus en op 3 september 2022.
Bezoekers	ca 400 in De Sluisfabriek, ca 15 Het Clubhuis, Uit in Huis <1000

Proces

Broei krijgt tot onze grote spijt Museum Dr8888 niet mee in het idee Glitterregen tijdelijk in de tuin van het museum te plaatsen, naast de tentoonstelling Vrouwenpalet 1900-1950. Reden is niet Annabels werk of de kwaliteit ervan, maar de keuze om de tuin een ruimte zonder kunstaanbod te laten zijn.

Resultaat

Het werk wordt voor het eerst geëxposeerd tijdens Simmerdeis in de Sluisfabriek. CP Berbée plaatst bij de opening Annabels werk in de context van Vrouwen in de kunst door de jaren heen en ze spoort Annabel aan om, zoals ze al doet, haar eigen pad te bewandelen en geloof te houden in haar ontwikkeling als beeldend kunstenaar. Tijdens de zomer staat het werk in Het Clubhuis, dat dan ieder weekend open is. Het Uit in Huis festival nodigt Annabel uit haar installatie nogmaäl te laten zien op het Gouverneursplein tijdens de opening van het culturele seizoen in Leeuwarden.

Dames Gaan Voor ALTbende

Vraag jij je ook weleens af hoe onze samenleving eruit zou zien als onze ongeschreven regels omgedraaid zouden zijn? Zou je dan dezelfde persoon blijven? Of geef je jezelf dan toestemming de dingen te doen die nu ‘niet mogen’? In de voorstelling van een dik uur worden alle gangbare rollen, conventies en stereotyperingen rond genderidentificatie radicaal omgedraaid.

Jonge makers:	Senna Groothof en nog 11 makers van de Alternatieve Bende
Penvoerder:	De Podiumschool
Première:	9 juli
Locatie:	Zaal Enzo in Leeuwarden
Voorstellingen:	3 in twee dagen
Bezoekers:	ca 100

Proces

Een hechte groep van twaalf (oud)leerlingen van de Podiumschool voor wie hun oud-docent klaarstond, werkt volledig zelfstandig aan deze productie. Het duurt lang voor zij zich door een professional willen laten ondersteunen. Een spelcoach wordt er, om de spelkwaliteit toch nog wat te verbeteren, pas in de laatste dagen bij gevraagd. Dit levert wel wat op, maar vanuit BROEI hadden we hier achteraf gezien eerder op aan mogen sturen.

Resultaat

Op productioneel vlak is de waardering voor deze groep zeer groot. Zij hebben de organisatie al snel goed op orde en voor iedere taak wordt een verantwoordelijke aangewezen: iemand werpt zich op als scriptschrijfster, er staat een algeheel productieleidster op die het gehele proces bewaakt, techniek wordt ingehuurd, iemand doet de publiciteit/socials, bij decor en kostuum neemt iemand de leiding en een anderen organiseert de speellocatie en de ticketverkoop. Slechts een aantal doet enkel als speler mee. De waarde van dit proces is voor de groep groot. “Een aantal van ons hebben dingen gedaan waarvan we niet wisten dat we die zouden kunnen.” De schrijfster schrijft voor het eerst een stuk. En meteen eentje van meer dan een uur, met behoorlijk wat verhaallijnen er in. Ze wil zich graag verder als schrijfster ontwikkelen en is geweest op de schrijverstrajecten van Meeuw en Explore the North. Ook de productieleidster heeft een nieuwe kwaliteit bij zichzelf herkend en onderzoekt op welke manier ze dit hierna wil inzetten.

Paradystersyl Zora Renner

Locatievoorstelling Sneekermeer, Op een afgebakend stukje privé land met daarop een familiehuis vraagt een groep jonge theatermakers van jeugdtheaterschool Noorderwind zichzelf en het publiek hoe belangrijk we onszelf als mens eigenlijk vinden ten opzichte van het welzijn van de dieren en van onze planeet. Je ontmoet in ieder geval en flamingo.

Jonge makers:	Zora, Michelle, Pim, Sybrich, Mare, Anna-Lisa en Sarah-Rebecca
Penvoerder:	Jeugdtheaterschool Noorderwind
Professional:	Hanneke de Man, theatermaker en artistiek leider Noorderwind
Première:	22 juli ‘22
Locatie:	Offingawier
Voorstellingen:	5 in drie dagen
Bezoekers:	ca 60

Proces

Deze groep heeft, met een veilige steun in de rug, behoorlijk zelfstandig gewerkt. Inhoudelijk en productioneel.

Resultaat

Ze zijn zo empowered dat ze op dit moment met deze groep (6 van de 7) al een nieuw plan in de maak hebben. Om dit tot een goed plan, met kans op wat subsidie, te maken, vragen ze nu ondersteuning bij Stipe. Mogelijk willen ze ook bij BROEI een nieuwe aanvraag doen wanneer wij een volgende kleine call open kunnen zetten in het voorjaar van 2023.

Show don’t tell initiatief van Stichting Natte Haring & Hidde de Vries. Uitgevoerd door organisatie Huiskamerfestival Friesland.

Jongeren stellen ieder een eigen arthouse filmprogramma samen voor een huiskamer filmfestival vanuit hun persoonlijke motivatie en vanuit hun eigen smaak. Via gezamenlijke werk- en workshopsessies

Jonge makers:	Groep van 8 jonge aankomende film programmeurs (17 t/m 25)
Penvoerder:	Stichting CineNord
Professional:	Eline van Diggelen, Marit Greidanus en Emilia Mazik
Première:	14 en 15 oktober
Locatie:	20 ‘huiskamers’ door heel Friesland
Vertoningen:	60 in drie dagen
Bezoekers:	ca 500

Proces

Hidde de Vries (initiatiefnemer) is vanwege een droombaan (programmeur Cinekid) gestopt als kartrekker van Show don't tell. Het project is overgedragen aan het Huiskamerfestival, waar al een samenwerking mee liep. Eline van Diggelen begeleidt en coacht de jongeren, samen met internationaal filmprogrammeur Emilia Mazik (Polen).

Resultaat

Publiek, maar ook de organisatie zelf, is onder de indruk van de filmprogramma's die te zien zijn. Voor Broei een bevestiging dat ook de rol van programmeur, bestempeld kan worden als Maker, iets waar het in de fondsenwerving voor Show don't tell vaak op spaak loopt. Door het brede publieksbereik van het festival, brengen deze jongeren mooie inhoudelijke gesprekken tussen verschillende generaties op gang in 20 huiskamersdoor de hele provincie.

Toiletgebouwroutine De verloren reizigers

Een voorstelling vanuit taal en muziek. Beide door de twee makers geschreven en uitgevoerd. Overkoepelend thema: maatschappelijke conflicten. Ze zoeken naar voorbeelden die tenminste op één van hen van toepassing zijn, maar de gehele samenleving aangaan: prestatiedruk, eenzaamheid en stereotypering.

Jonge makers:	Julian Rinsma (19) en Iris Dicke (16)
Penvoerder:	Explore the North
Professional:	Sander Koning van Het Kanaal (regie)
Première:	18 juli
Locatie:	Jacobijnerkerkhof (guerrilla voorstelling/pop-up camping)
Voorstellingen:	3 in drie dagen
Bezoekers:	ca 120

Proces

Iris en Julian hebben twee andere BROEImakers laten meelesen en kijken; Pieter van Aalst en Oane Marten van der Veen. Omdat de kaartverkoop bij Explore the North niet goed loopt, annuleert deze organisatie de premièrevoorstelling van 1 juli. Na een kort promo-optreden van Iris en Julian tijdens een ontbijtsessie van Arcadia, vraagt project De Baren hen, om Toiletgebouwroutine in hun programmering te komen spelen. Iris is als jongste deelneemster ooit (bijna 17 jaar), opgenomen in het talentontwikkelingstraject Tweespraak van Kultuer Kollektyf en speelt momenteel de titelrol in Cyrano van Meeuw Jonge Makers. Doordat deze voorstelling geprogrammeerd staat op Jonge Harten festival kunnen Iris en Julian helaas niet ingaan op de uitnodiging van het festival om Toiletgebouwroutine daar te komen spelen op 28 november. De uitnodiging van Het Clubhuis om daar te komen spelen moet vanwege andere afspraken afgeslagen worden.

Resultaat

Een try-out tijdens Simmerdeisfestival in de Sluisfabriek, een guerilla voorstelling middenin de stad op het Jacobijnerkerkhof (neem je eigen campingstoel of kleedje mee). Ook spelen ze in het najaar nogmaals op en Open Sluisdag van de Sluisfabriek in Drachten. De makers overwegen de voorstelling later terug te laten komen in de vorm van een kleine serie langs campings of festivals.

TIIDMASINE

Wat weten we echt over onze Friese geschiedenis? Welke verhalen kennen we en welke "nooit vertelde" verhalen zijn net zo belangrijk? Hoe brengen we onze geschiedenis over aan de nieuwe generatie? Met die vragen is het project Tiidmasine begonnen: een project waarbij popmuziek, tekst, en film de drager vormen voor het vertellen van onze geschiedenis, in onze taal.

Tien jonge schrijvers hebben tien verschillende verhalen op eigen wijze verteld. Een speciaal hiervoor samengestelde band, onder leiding van Jeroen Seinstra (de Hûnekop) hebben deze verhalen vertaald in tien bijzondere nummers. Filmmaker Johanneke Dijkstra heeft de vraag over onze geschiedenis, en hoe het kennen van deze geschiedenis ons als Friezen beïnvloedt, omgezet in een korte documentaire.

Proces

Het project is gestart in het najaar van 2022 in samenwerking met Arcadia. Er kwamen meer dan 30 aanmeldingen binnen voor de open call. De geselecteerde schrijvers zijn veelal onbekend met het schrijven van een verhaal in een korte tekst. Ze zijn de uitdaging aangegaan, en dat beviel goed.

In december 2022 waren de teksten en de nummers klaar, en stond de albumrelease gepland. Door ziekte is de albumrelease verschoven naar het voorjaar van 2023 met een multidisciplinaire show waarbij video's met stukjes geschiedenis en de band elkaar afwisselen. Door de lange wachtrij op vinyl is de plaat ook pas in 2023 beschikbaar.

Resultaat

De band heeft meerdere optredens staan voor 2023 met het project, onder andere op plekken als Simmerdeis, Aaipop en in Neushoorn. De film van Johanneke Dijkstra is ook in 2023 klaar, en zal in 2024 zijn première hebben.

Makers:
Sarah Dekker
Jelmar Schotanus
Jehannes Reitsma
Janneke Heslinga
Douwe Dijkstra
Bert Steeman
Koos Tiemersma
Jeroen Seinstra
Klaas Bos
Jacob Wijnsma
Johanneke Dijkstra

Schreeuwen in een weiland

Meeuw Jonge Theatermakers

Schreeuwen in een weiland is een hommage aan jongeren die opgroeien op het Friese platteland. De plek waar je je vriendengroep niet kiest, maar je er een bent. Een voorstelling over kalverliefde en haperende WiFi. Over altijd fietsen met tegenwind, waardoor de wereld je vaak al weer inhaalt voor je het in de gaten hebt. Voor je het weet is het alwéér dorpskermis.

Jonge makers Pieter van Aalst, Iris Dicke, Guusje van Kalker, Nina Los, Hedzer Seffinga, Rixt Siderius, Rosaline Smit, Melle Tollenaar, Oane Marten van der Veen

Professional Aukje Schaafsma voor concept, ontwikkelen acts, teksten en regie

Première 6 mei 2022

Locatie Jorwert

Voorstellingen 8 in 4 dagen

Bezoekers ca 240

Proces

De jonge makers werden in deze productie steviger begeleid en werkten onder regie.

Resultaat

Opvallend is dat 6 van hen óf ook een productie bij BROEI maken of in verschillende hoedanigheden bij een productie betrokken zijn als meedenker (4), co-regisseur (1), tekstbijdragen (4) techniek bij voorstelling (2). Een maker (Pieter van Aalst), heeft BROEI na deze producten ondersteund bij een eigen, nieuw artistiek onderzoek (ontwikkelen stand-up tekst en presentatie) en 2 makers (Pieter en Iris) werken als podiumpresentator mee aan een pitchavond van een ander BROEI project: Show don't tell.